

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120229971
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120229971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpeného Remedium legal, s. r. o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému Q. O., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom O. XXX/XX, V. V., právne zastúpenému JUDr. Marianom Holým, advokátom so sídlom Boženy Němcovej 1/A, Brezno, o zaplatenie 3 000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 9Csp/31/2020 - 258 z 29. apríla 2001, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Brezno, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd alebo „súd prvej inštancie“, event. „okresný súd“) odvolaním napadnutým žalobu zamietol (I. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (II. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 3 000,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 18. 12. 2018 do zaplatenia, a to z titulu pohľadávky nadobudnutej na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej dňa 17. 12. 2018 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a. s.. Pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným dňa 18. 07. 2014 zmluvu č. 5059889513, ktorou poskytol žalovanému peňažné prostriedky, pričom žalovaný úver nesplácal, a preto právny predchodca podaním zo dňa 12. 07. 2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11. 07. 2018 s tým, že pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 12 426,40 Eur, pozostávajúcu z istiny vo výške 7 656,32 Eur, úroku vo výške 4 215,50 Eur a úroku z omeškania vo výške 554,58 Eur. Žalovaná suma predstavovala neuhradenú istinu úveru vo výške 3 000,- Eur, pričom zvyšok dlžnej sumy si žalobca v spore neuplatňoval.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj „zákon o bankách“) a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, z ktorého dôvodu žalobu zamietol. Žalobca neposkytol súdu relevantné dôkazy preukazujúce splnenie všetkých

podmienok predčasného zosplatnenia úveru. Okresný súd mal za to, že úver predčasne zosplatnený nebol, zosplatnenie považoval za vykonané v rozpore so zákonom a daný právny úkon za neplatný. Ak úver nebol platne zosplatnený, následné postúpenie pohľadávky z celého úveru bolo v rozpore s cit. § 17 ods. 1 ZoSÚ, a to s požiadavkou postúpiť úver buď po konečnej splatnosti úveru alebo po jeho platnom vyhlásení za predčasne splatný. Konečná splatnosť úveru mala nastať až poslednou splátkou splatnou dňa 25. 07. 2022, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Žalobca doložil k žalobe výzvu zo dňa 09. 06. 2018, ktorou žalovaného ako dlžníka vyzval na úhradu dovtedy omeškaných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, v priebehu konania však nepredložil žiadny doklad o odoslaní alebo o doručení danej výzvy. Dôkazy predložené žalobcom teda nepreukazovali splnenie všetkých podmienok na zosplatnenie úveru. Písomnú výzvu podľa § 53 ods. 9 OZ (ktorej doručenie žalovanému nebolo v prejednávanej spore preukázané) bolo potrebné považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1 OZ (t. j. aby vyvolalo zamýšľaný hmotnoprávny účinok musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta); takýto záver však vo vzťahu k žalovanému z vykonaného dokazovania nevyplýval, keďže žalobca nedoložil žiadny doklad o odoslaní alebo o doručení tejto výzvy, a teda nebolo preukázané, či písomná výzva sa mohla dostať do dispozičnej sféry žalovaného.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) aplikujúc zásadu úspechu v spore, pričom žalovaný bol v konaní plne úspešný, keďže súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, preto mu vznikol nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t. j. vo výške 100 %.

5. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Namietal nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci aplikáciou § 17 ods. 1 ZoSÚ, s poukazom na dátum uzatvorenia zmluvy zo dňa 18. 07. 2014, teda pred účinnosťou § 17 ods. 1 ZoSÚ, pričom prvoinštančný súd nevzal do úvahy prechodné ustanovenia k danému zákonnému ustanoveniu, a to § 25 ods. 2 ZoSÚ. V danom prípade bola uzatvorená zmluva pred účinnosťou § 17 ods. 1 ZoSÚ, úver mal byť splatený dňa 25. 07. 2022, teda nešlo o zmluvu na dobu neurčitú, ale na dobu určitú, nešlo o úver poskytnutý po nadobudnutí účinnosti citovaného ustanovenia, ktoré sa na prejednávajúci prípad nevzťahovalo, pretože bolo vylúčené prechodnými ustanoveniami, a to § 25 ods. 2 ZoSÚ. Práve pre nesprávnu aplikáciu právneho predpisu sa okresný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci. Právny názor, na základe ktorého podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru veriteľom podľa žalobcu nebolo správne, a to aj s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/31/2020 zo dňa 03. 09. 2020. Vyriešenie otázky platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nebolo pre výsledok konania rozhodujúce, nakoľko vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nebolo podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, keď navyše v spore si žalobca uplatnil sporné splátky bez ohľadu na platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, teda si uplatnil len sumu vo výške 3 000,-Eur, preto žalobou uplatnený nárok bol ku dňu vydania súdneho rozhodnutia splatný v celom rozsahu. Ďalej poukázal na § 217 ods. 1 CSP, ako aj to, že § 17 ods. 1 ZoSÚ nie je na prípad aplikovateľný a nemožno mať žiadne pochybnosti o splatnosti splátok v celkovej výške 3 000,-Eur. Mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ s tým, že žalovaný bol pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzývaný k úhrade omeškaných splátok, a to výzvami zo dňa 14. 08. 2015, 09. 06. 2018, ako aj podaním zo dňa 12. 07. 2018 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“. Poukázal na OZ zv. 1 až 4. Bratislava, JURA EDITION, spol. s r. o., PLANK K. a kol. 2009., 1900 s. ISBN 80-88715-07-5. Nakoľko žalovaný bol výzvou zo dňa 09. 06. 2018 upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 OZ a zároveň aj v podaní zo dňa 12. 07. 2018, daný postup bol v súlade s odbornou literatúrou, podľa ktorej § 53 ods. 9 OZ nepredpokladá samotné predchádzajúce písomné upozornenie na uplatnenie daného práva, pretože postupca mohol využiť svoje oprávnenie zosplatniť pohľadávku a podaním zo dňa 12. 07. 2018 upozorniť žalovaného, že si dané právo uplatňuje. Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/6/2021 zo dňa 27. 04. 2021. Mal za jednoznačne preukázané vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v súlade so zákonom a preukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Listinnými dôkazmi preukázal, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej

výzve postupcu v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Ak by aj konajúci súd prijal záver, že lehota 90 dní začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky klientovi, bola by daná požiadavka napriek tomu splnená, pretože výzva zo dňa 12. 07. 2018 bola žalovanému doručená dňa 07. 08. 2018 a k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 17. 12. 2018.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť a žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Právnu argumentáciu žalobcu považoval za nesprávnu, pretože § 25 ZoSÚ patrí medzi pôvodné intertemporálne ustanovenia riešiace vzťah a aplikáciu ustanovení citovaného zákona na staršie zmluvy, uzatvorené ešte za účinnosti zrušeného zákona č. 258/2001 Z. z., preto ani nemôže mať žiadny dosah na § 17 zák. č. 129/2010 Z. z., ktorého znenie bolo zmenené až neskôr pri novelizácii, a to zák. č. 438/2015 Z. z. s účinnosťou od 23. 12. 2015. Poukázal na čl. VI. zák. č. 438/ Z. z. a to § 29g, ktoré je intertemporálnym ustanovením k novelizácii zákona a osobitne sa vzťahuje práve na aktuálne znenie § 17, podľa ktorého od účinnosti daného zákona sa novelizované znenie takmer v celom rozsahu aplikuje aj na zmluvy uzatvorené pred danou novelizáciou. Žalobca teda nesprávne vykladá ZoSÚ ak na aktuálne znenie § 17 aplikuje § 25 ods. 2 ZoSÚ. Tvrdenie žalobcu o tom, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nebolo podmienkou platného postúpenia pohľadávky je v priamom rozpore s § 17 ZoSÚ, išlo o úver splatný až v roku 2022, teda nebol po termíne konečnej splatnosti a k prevodu pohľadávky by bolo len u tej, ktorá bola splatná pred termínom konečnej splatnosti, a to za súčasného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom pred vyhlásením konečnej splatnosti musí veriteľ zaslať dlžníkovi výzvu na zaplatenie dlžných splátok a upozorniť ho na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Žalobca síce predložil výzvu zo dňa 09. 06. 2018, ktorá mala byť žalovanému zaslaná obyčajnou zásielkou, avšak nepreukázal, že by bola doručená do osobnej dispozície žalovaného. Nakoľko nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, nebolo možné pohľadávku z daného úveru postúpiť na žalobcu, pretože sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá v decembri 2018, v ktorom čase neboli splatné viaceré splátky, až do roku 2022. Ani vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru zo dňa 12. 07. 2018 nemožno považovať za výzvu podľa § 53 ods. 9 OZ, ktoré nespĺňa obsahové náležitosti danej výzvy a nepožaduje zaplatenie dlžných splátok.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že si žalobou zo dňa 30. 01. 2020 uplatnil na Okresnom súde Banská Bystrica v upomínacom konaní pohľadávku, v ktorom nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu a navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa CSP. Zotrvál na podanom odvolaní.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo strán sporu na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť.

13. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (v súlade s citovaným § 387 ods. 2 CSP) preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty sporu, ktorými reaguje na argumenty žalobcu uvedené v odvolaní.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

15. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

16. Postúpenie pohľadávky zmluvou podľa § 524 a nasl. OZ predstavuje typickú dobrovoľnú cesiu, ktorá je prejavom autonómie slobodnej vôle kontrahentov. V dôsledku postúpenia dochádza k prevodu pohľadávky z jej pôvodného majiteľa ako postupcu, na nového nadobúdateľa ako postupníka. Ide o dvojstranný právny úkon bez účasti dlžníka, ktorého súhlas sa na postúpenie pohľadávky nevyžaduje, a ktorý nemusí byť o postúpení vôbec informovaný. Práva a povinnosti dlžníka zo záväzkového vzťahu nie sú v zásade postúpením pohľadávky nijako dotknuté (princíp identity pohľadávky). Zákon osobitne chráni postavenie dlžníka, keď neumožňuje postúpenie pohľadávky, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil a zachováva dlžníkovi aj vo vzťahu k postupníkovi všetky námietky proti pohľadávke, ktoré mohol uplatniť v čase postúpenia (§ 529 OZ). Postúpením pohľadávky dochádza v rámci záväzkového vzťahu k tzv. singularnej sukcesii, ktorá má hmotnoprávne účinky. Právnym nástupcom (sukcesorom) pôvodného veriteľa sa v rozsahu postúpeného práva na plnenie stáva postupník [viď Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II., § 451-880. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2015, 1802 s.; (ďalej len "Komentár")].

17. Predmetom postúpenia môže byť akákoľvek pohľadávka v zmysle práva na plnenie voči dlžníkovi, pokiaľ jej postúpenie nevyklučuje OZ alebo iný právny predpis. Spôsobilým predmetom postúpenia môže byť vo všeobecnosti pohľadávka splatná alebo nesplatná, premičaná, podmienená, prípadne relatívne neplatná, pokiaľ sa dotknutá osoba pred postúpením neplatnosti účinne nedovolala podľa § 40a OZ. Zmluvou o postúpení pohľadávky sa z hľadiska jej účinkov vždy prevádza iba konkrétne právo postupcu na plnenie voči dlžníkovi, nie však zmluvný vzťah ako celok. Postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligačného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla, a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté. Účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu ostáva naďalej postupca. Spolu s pohľadávkou nadobúda postupník aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. S postúpenou pohľadávkou nadobúda postupník osobitnú povinnosť strpieť prípadné uplatnenie námietok, ktorými dlžník v čase postúpenia disponoval voči postupcovi, vrátane kompenzačnej námietky vo vzťahu k pohľadávkam, ktoré mal dlžník voči postupcovi v čase notifikácie (viď Komentár s. 1805).

18. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) , banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako dlžníkom dňa 18. 07. 2014 zmluvu o úvere (ďalej aj „zmluva“). Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi ako privátnemu

klientovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve. Dlžník sa zaviazal za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v zmluve. V zmysle úverovej zmluvy bol poskytnutý úver vo výške 8 000,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou vo výške 13,90 % ročne v deň uzatvorenia zmluvy. Úrok z omeškania bol dohodnutý 5 % ročne. Úver bol poskytnutý jednorazovo s výškou mesačnej splátky 144,77 Eur a splatnosťou k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky dňa 25. 08. 2014, počet splátok 96, konečná splatnosť úveru 25. 07. 2022. Ďalej boli v zmluve uvedené ročná percentuálna miera nákladov 16,24 %, priemerná hodnota RPMN 11,89 %, celková čiastka spojená s úverom 13 895,25 Eur. Listom zo dňa 09. 06. 2018 označeným ako „výzva“ oznámil právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky (spotrebného úveru č. 5059889513) ku dňu 09. 06. 2018 vo výške 5 388,53 Eur, ktorú dlžnú sumu žiadal uhradiť najneskôr do 15 dní od doručenia danej výzvy. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nebude dlh v stanovenej lehote vyrovnaný, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Predmetnú výzvu žalobca údajne odoslal ako obyčajnú zásielku, doklad o jej doručení nepredložil. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12. 07. 2018 právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a. s. oznámil žalovanému, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s., s účinnosťou od 01. 01. 2015 a banka vyhlásila ku dňu 11. 07. 2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Súčasne vyzval žalovaného na uhradenie dlžnej sumy vo výške 11 662,86 Eur do 15 dní. Z pripojenej fotokópie poštovej zásielky súd zistil, že predmetné oznámenie bolo dané na poštovú prepravu dňa 16. 07. 2018, pričom poštová zásielka bola dňa 07. 08. 2018 vrátená späť odosielateľovi s poznámkou poštového doručovateľa - „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“.

20. Prvoinštančný súd predmetnú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. OZ a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa v tom čase platného ZoSÚ, keď právny predchodca žalobcu mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári (vrátane znenia úverových podmienok), ktorý vopred zo strany právneho predchodcu žalobcu bol pripravený bez možnosti dlžníka meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Súd preto dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa vtom čase platného ZoSÚ.

21. V danom prípade súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany postupcu na žalobcu, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie. Žalobca si odvodzoval svoju vecnú aktívnu legitímáciu od zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17. 12. 2018 a pripojenej prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. V tejto prílohe je špecifikovaná pohľadávka vymáhaná v tomto konaní.

22. Odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu pokiaľ žalobca poukazoval na výzvu pôvodného veriteľa zo dňa 09. 06. 2018. Tvrdenie žalobcu, že predmetná výzva bola žalovanému doručovaná obyčajnou zásielkou (vyjadrenie žalobcu na č. l. 184 spisu) však nepreukazuje doručenie predmetnej výzvy do dispozičnej sféry žalovaného.

23. Preto nemohli byť splnené zákonné podmienky preto, aby v čase uzavretia zmluvy o postúpení medzi pôvodným veriteľom a žalobcom mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorú žalobca uplatňoval v spore.

24. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta

so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Pod pojmom aktívna vecná legitímácia je potrebné rozumieť také hmotnoprávne postavenie, z ktorého žalobcovi prináleží ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania.

26. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej na strane žalobcu alebo pasívnej na strane žalovaného, je podstatnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu tzn. ex offa, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamietala. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby (rozsudok NS SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009, z 29. 06. 2010). V prípade, ak konajúci súd, opomenul vyriešenie otázky existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offa viazaný, protirečí takéto konanie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 266/2014).

27. Prvoinštančný súd správne postupoval, ak z úradnej povinnosti skúmal vecnú legitímáciu strán sporu a dospel k záveru, že žalobca v konaní nedisponoval aktívnou vecnou legitímáciou.

28. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale ustanovuje aj osobitné podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam OZ o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl. OZ). Podľa citovaného ustanovenia zákona o bankách sa pre platné postúpenie pohľadávky banky resp. pobočky zahraničnej banky, vyžaduje splnenie ďalších obligatórných podmienok, a to zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi, ktorý je v omeškaní a následne jeho nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní, pričom výzva sa musí preukázateľne dostať do dispozičnej sféry dlžníka, v tomto prípade žalovaného. Toto sú špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky na tretí (nebankový) subjekt, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k OZ. Zmyslom a účelom tohto ustanovenia je umožniť klientovi (v danom prípade žalovanému), aby v dodatočne zákonom stanovenej lehote splnil omeškaný záväzok pod zo zákona vyplývajúcou hrozbou postúpenia pohľadávky inému subjektu. Aj NS SR v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 147/2017, zo dňa 24. 04. 2018 (uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 60/2018) uviedol: „Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo Zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie by sa priechilo účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou“.

29. Napriek tomu, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je zaradené v časti upravujúcej bankové tajomstvo, podľa obsahu sa netýka len bankového tajomstva v zmysle úpravy podmienok sprístupnenia neverejných informácií o klientovi tretej osobe, ale aj nadobudnutia pohľadávky a všetkých práv s ňou spojených, čo jednoznačne presahuje inštitút bankového tajomstva. Rovnako NS SR už vo vyššie v uvádzanom rozsudku sp. zn. 1Cdo 147/2017 v odseku 26 uviedol: „Aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradenej do 14 časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového

tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol - sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie podľa osobitného predpisu... podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevyklučujú, naopak sa prekrývajú“.

30. Vo vzťahu k aktívnej legitimácii žalobcu je v danom prípade dôležité prihliadať na to, či boli splnené podmienky na postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravené v cit. § 17 ods. 1 ZoSU, ktorý upravuje podmienky poskytovania určitého druhu úverov (konkrétne spotrebiteľských úverov), teda vo vzťahu k bankám a k postupovaniu pohľadávok z týchto úverov je § 17 ods. 1 cit. zákona úpravou lex specialis vo vzťahu k cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Jednou z podmienok v tomto ustanovení na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, t. j. nastala splatnosť už aj poslednej splátky alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t. j. pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že konečná splatnosť úveru mala nastať až poslednou splátkou splatnou dňa 25. 07. 2022, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v cit. § 53 ods. 9 OZ, ktorý pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. V zmysle cit. § 53 ods. 9 OZ je zákonnou podmienkou účinného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru upozornenie dlžníka zo strany veriteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uskutočnením.

31. Okresný súd správne uzavrel, že ak úver nebol platne zosplatený, následné postúpenie pohľadávky z celého úveru je v rozpore s cit. § 17 ods. 1 ZoSU, a to konkrétne s požiadavkou postúpiť úver buď po konečnej splatnosti úveru alebo po jeho platnom vyhlásení za predčasne splatný.

32. Odvolacia námietka žalobcu o nesprávnej aplikácii ust. § 17 ods. 1 ZoSÚ na predmetnú zmluvu je nedôvodná, ide o chybné vykladanie si príslušných ustanovení § 25 ods. 2 ZoSÚ, nakoľko podľa prechodných ustanovení § 25g ZoSÚ sa ustanoveniami ZoSÚ spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona. Ust. § 17 ZoSÚ bolo novelizované zákonom č. 438/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, pričom podľa § 25g ZoSÚ sa dané ustanovenie vzťahuje aj na vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou, preto okresný súd neposúdil vec právne nesprávne.

33. Aj ďalšie odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa ust. § 53 ods. 9 OZ a podľa žalobcu o nepotrebnosti zaslania upozornenia na uplatnenie práva pred zosplatením úveru sú s poukazom na vyššie u vedené argumenty odvolacieho súdu nedôvodné. Rovnako za nedôvodný je poukaz žalobcu na výzvu zo dňa 14. 08. 2015, ktorá bola vo vzťahu k podmienkam zosplatenia úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ je vzhľadom na dátum danej výzvy irelevantná.

34. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj argumentáciu žalobcu, že v spore uplatnil len sumu 3 000,- Eur, ktorá mala predstavovať zvyšok istiny a v danom rozsahu bola splatná, keď svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal, nešpecifikoval obdobie, ktorého sa práve ním uplatnená istina mala týka. Na druhej strane žalobca tvrdil, že úver zosplatenil platne, čím si vo vzťahu k predchádzajúcej argumentácii odporoval.

35. Vychádzajúc zo správnej aplikácie a interpretácie ust. § 53 ods. 9 OZ, súd prvej inštancie správne interpretoval a aplikoval ust. § 17 ods. 1 ZoSÚ, keď dospel k záveru, že „opomenutím postupu podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ, nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v zmysle § 17 ods. 1 ZoSÚ v spojení s § 39 OZ zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobcu“.

36. Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok).

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Nakoľko žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).